

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.702/2022/4.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. április 6.
Az ügy tárgya: rágalmazás vétsége
Terhelt: ...
Elsőfok: Zalaegerszegi Járásbíróság, 4.B.105/2020/3., ítélet, tárgyalás,
2020. szeptember 22.
Másodfok: Zalaegerszegi Törvényszék, Bf.259/2020/9., végzés,
nyilvános ülés, 2021. február 5.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rágalmazás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Zalaegerszegi Járásbíróság 4.B.105/2020/3. számú ítéletét, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.259/2020/9 számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint más jogosult azonos tartalommal újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** 1. A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2020. szeptember 22-én kihirdetett 4.B.105/2020/3. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében [Btk. 226. § (1) bekezdés], és ezért őt 3 évre próbára bocsátotta.

[2] Az ítélet ellen a terhelt és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést. A fellebbezések nyomán eljáró Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság a Bf.259/2020/9. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a magánvádló édesanyja a cím 1 alatti társasházban lakik, szomszédja a cím 2 alatt lakó terhelt. A magánvádló édesanyja és az időközben elhunyt édesapja, valamint a terhelt között évek óta haragos a viszony, köztük polgári, birtokvédelmi eljárások, büntetőeljárás, szabálysértési eljárás is volt folyamatban.

[4] A magánvádló 2003 óta a ... Vízmű és Csatornamű fióktelepén ügyfélszolgálati előadóként és fogyasztóvédelmi referensként dolgozik.

[5] 2019. július 30. napján a terhelt telefonon bejelentést tett a vízmű telefonos hibabejelentő szolgálatánál azzal, hogy a magánvádló tulajdonában lévő ingatlanon, a cím 1 alatt, szabálytalan vízhasználat van, össze van kötve a lakáshálózat a locsolómérésre szolgáló hálózattal. Az általa tett telefonos bejelentés a következő kijelentéseket tartalmazta:

[6] „Tehát arról van szó egyébként, hogy a cím 1 alatti lakásba a locsolómérő vezetéke be van kötve [...] Én ezt már egyszer jeleztem egyébként. Na most akkor el kívánom mondani, hogy egyébként a fél lakás tulajdonosa a magánvádló. Ő város 1-ben van egyébként úgy tudom, az ügyfélszolgálaton [...]”

„[...] gyakorlatilag ez a nő találta ki, de akkor még a város 1-ben lévő vízműnél dolgozott.”

„[...] tehát ezek bevezették a locsolómérőt [...]”.

„De hogyha a magánvádló, tehát a magánvádló ezt nem szorgalmazza egyébként, akkor soha nem kötik be [...]”.

[7] A diszpécser értesítette az ügyfélszolgálati osztályvezetőt a telefonos bejelentésről, aki még a fenti napon értesítette a magánvádlót a vele kapcsolatban tett bejelentés tartalmáról.

[8] Másnap, 2019. július 31-én két fő hálózati ellenőr megjelent a helyszínen, az ellenőrzés eredményéről kiállított hálózatellenőrzési lap tanúsága szerint rendellenesség nem volt tapasztalható, a helyszínbejárás során mindkét vízvételvezési hely szabályszerűnek bizonyult. Rögzítésre került a két vízmérőóra állása, mindkettő esetében a hitelesség érvényes, a számláló olvasható, a plomba, VIPAK gyűrű ép volt.

[9] A bejelentést követő napon, 2019. július 31. napján a terhelt még a hálózatellenőrök helyszínre érkezése előtt, 07 óra 03 perckor és 08 óra 09 perckor a vízmű hibabejelentő szolgálatánál olyan tartamú bejelentést tett, amellyel visszavonta előző napi bejelentését, kérte, hogy azt tekintsék tárgytalannak.

[10] A terhelt korábban is tett a magánvádló munkahelyére bejelentést, így 2014. november 25-én azt állította, hogy a cím 1 alatti lakásban a magánvádló édesapja, a locsolómérőről vételezett vizet használja a lakásban, az ezt követő ellenőrzés mindent rendben talált, megállapították, hogy a locsolómérő nincs rákötve a házi vezetékhálózatra, szabályszerűen van a rendszer kiépítve. 2014. december 15-én levélben tett bejelentést a vádlott, miszerint a cím 1 alatt illegális vízvételvezés feltételezhető, ez esetben is tájékoztatták, hogy szabálytalan használatra utaló jelet az ellenőrzés során nem tapasztaltak.

[11] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a terhelt javára, s annak alapjaként a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont

aa) alpontja, b) pont bb) alpontja és Be. 649.§ (2) bekezdés b) pontjának rendelkezéseire hivatkozott.

[12] A védő indítványának indokolásában előadta, hogy a megállapított tényállás alapján a rágalmazás törvényi tényállásának egyik eleme sem valósult meg. A terhelt kizárólag a magánvádló édesapja vonatkozásában tett olyan kijelentést, mely alkalmas bármilyen jogsértésre, amikor is őt vízlopással „gyanúsította meg”. Vele kapcsolatban is azt mondta, hogy korábban tett ilyet. Más egyéb nem hangzott el, nem valósult meg. A sértettel összefüggésben sem bántó, sem becsmérő, sem pedig a becsületet bármilyen módon csorbító kijelentés nem valósult meg. Az ügy állítólagos sértettje tehát állítólagos sértett is maradt, hiszen vele szemben egy olyan momentumról sem beszélhetünk, mely alkalmas lenne jogsértés megállapítására.

[13] A védő kitért arra is, hogy a szolgáltatónál dolgozókat titoktartás kötelezi. A BH 1983.385. számú jogeset szerint – annak lényegét tekintve –, hogyha más előtt is hangzik el a becsületsértő kijelentés, viszont ezen más személy egyébként titoktartásra kötelezett, úgy ebben az esetben nem valósul meg a rágalmazás deliktuma. A dolgozókra vonatkozó titoktartási kötelezettség már önmagában kizárja a bűncselekmény megvalósulását. Erre figyelemmel a magánvádló tekintetében nem beszélhetünk semmilyen bűncselekményről, míg a magánvádló édesapja esetében a magánindítvány joghatályának törvényi feltételei nem állnak fenn. Ezen utóbbi momentum összefügg az eljárási szabálysértés kategóriájával.

[14] A Be. 7. § (1) bekezdése alapján a vád bizonyítása a vádlót – jelen esetben a magánindítvány előterjesztőjét – terheli, míg ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tények nem értékelhetők a terhelt terhére. A vádló nem volt képes eleget tenni a Be. 7. § (1) és (4) bekezdésben meghatározott követelményeknek. Semmilyen módon nem nyert bizonyítást, hogy miért került megállapításra a terhelt büntetőjogi felelőssége.

[15] A 2019. augusztus 5-i keltezésű magánindítvány nem tartalmaz a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából releváns momentumokat. Ilyen bizonyíték az eljárás során egyáltalán nem került feltárára, a magánindítvány valótlan körülményeket tartalmaz, a büntetőjogi anyagi jogi normák megvalósulását semmi sem bizonyítja. Ezzel pedig sérült a Be. 7. § (1) és (4) bekezdése.

[16] Hivatkozott az indítványozó a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjának sérelmére is, mivel álláspontja szerint az eljáró bíróságok a terheltet a Btk. 80. § (1) bekezdésének és a Btk. 65. § (3) bekezdésének sérelmével bocsátották 3 évre próbára. Az eljáró elsőfokú bíróság ugyanis a büntetéskiszabási körülmények értékelése során olyan súlyosító körülményt vett figyelembe, amelyre nem lett volna lehetősége, mégpedig azt, hogy a terhelt korábban már felelősségre lett vonva magánvádas bűncselekmény elkövetése miatt. Ugyanakkor az ezen ügyben kiszabott 1 év próbára bocsátás is csupán intézkedés, másrészt pedig egy 2015. évi ügyet takar.

[17] Erre figyelemmel teljes mértékben indokolatlan és egyben jogszabálysértő a próbára bocsátás jelen ügyben meghatározott maximális, 3 éves időtartama. A büntetéssel/intézkedéssel elérni kívánt célok egy jóval rövidebb idejű próbára bocsátással is elérhetők. Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott büntetőeljárásban 1 év próbaidő került kiszabásra. Mindehhez képest jelen ügyben annak háromszorosa teljes mértékben eltúlzott.

[18] Mindezek alapján a védő elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján a jogerős ítéletet változtassa meg és a terheltet bűncselekmény hiányában mentse fel a terhére rótt cselekmény vádja alól, másodlagosan bizonyítottság hiányában kérte a terhelt felmentését. Amennyiben ezeknek nem lenne helye, úgy kérte a Be. 663.§ (2) bekezdése alapján az első- és másodfokú határozat hatályon kívül

helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, harmadlagosan pedig kérte a terhelttel szemben kiszabott intézkedés enyhítését.

[19] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[20] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[21] 2. Az indítványban megjelölt anyagi jogi felülvizsgálati okok közül a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja annak sérelmezését teszi lehetővé, ha a bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségét törvénysértően állapította meg. Ez akkor valósul meg, ha a jogerős ítéleti tényállásban rögzített cselekmény nem bűncselekmény, avagy – ugyancsak az irányadó tényállásból kitűnően – büntethetőséget kizáró, vagy megszüntető ok ellenében került sor a terhelt bűnösségének megállapítására.

[22] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont szerinti ok a törvénysértő büntetés kifogásolására irányul, azonban csak akkor, ha a büntetés törvénysértő volta a cselekmény téves minősítésére, vagy arra vezethető vissza, hogy a bíróság – a bűncselekmény minősítésén túl – a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki kötelező, nem a bíró mérlegelésére bízott anyagi jogszabályt sértő büntetést. Ez utóbbi esetben a kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és/vagy mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[23] Ugyanezen szabályok vonatkoznak a törvénysértő intézkedés felülvizsgálatban való sérelmezésére is [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpont].

[24] Elsőként tehát azt kellett a Kúriának megállapítania, hogy a védői indítvány az említett felülvizsgálati okok feltételeinek megfelel-e.

[25] E körben a Kúria előre bocsátja, hogy a felülvizsgálatban megkerülhetetlen szabály, miszerint a szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[26] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Ennek megfelelően az indítvány nem irányulhat arra, hogy a Kúria állapítsa meg, miszerint a jogerős ítéletben megállapított egyes tények nem kellően bizonyítottak, még kevésbé arra, hogy azok helyett a Kúria – a bizonyítékok eltérő mérlegelésével – más, eltérő tényeket állapítson meg.

[27] A tényálláshoz kötöttség folytán az anyagi jogi felülvizsgálati ok nem alapítható a tényállásban nem szereplő, vagy attól eltérő tényekre, a tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok bizonyító erejének és a bizonyítékok értékelésének kritikájára, avagy a jogkövetkeztetések ténybeli alapjának a vitatására. A jogerős ítéletben megállapított tényállás nem változtatható meg.

[28] A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárt bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi

minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).

[29] Következésképp jelen ügyben az indítvány azon részei, amelyek egyes jogerős ítéleti ténymegállapításokat vitatnak, azok bizonyítatlanságát állítják, illetve a bíróság mérlegelő tevékenységét támadják, a törvényben kizártak, az indítványban – a bizonyítékok saját szempontú mérlegelése alapján – állított eltérő tények pedig a felülvizsgálatban figyelmen kívül maradnak. Az anyagi jogi érvek közül az a védői kifogás, hogy a terhelt terhére rótt magatartás nem meríti ki a rágalmazás törvényi tényállási elemeit, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti felülvizsgálati oknak megfelel, azonban azt a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján kell elbírálni.

[30] 3. A Kúria ezt az alábbiak szerint tette meg.

[31] A bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségét a Btk. 226. §-ában meghatározott rágalmazás vétségében állapította meg.

[32] A Btk. 226. § (1) bekezdése alapján rágalmazást követ el, aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

[33] A bűncselekmény jogi tárgya a személyiségi jogok részét képező becsület; ezáltal büntetőjogi védelmet élvez a társadalmi megbecsülés és az emberi méltóság; elkövetési magatartása pedig a becsület csorbítására alkalmas tény állítása, híresztelés, ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata.

[34] A társadalmi megbecsülés a személyről kialakult kedvező megítélés, a személy tulajdonságának, magatartásának környezetében meglévő elismertsége. A méltóság az embert adottságától függetlenül megillető bánásmód igénye [64/1991. (XII. 17.) AB határozat indokolás D/2/b) pontja], az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében deklarált méltósághoz való jog egyik funkciója az egyenlőség biztosítása [34/1992. (VI. 1.) AB határozat indokolás III/4/3. pontja; vö. Alaptörvény (2011. április 25.) Szabadság és Felelősség Részének II. cikke].

[35] A rágalmazás megvalósulásához szükséges tényállításon olyan – a sértett magatartását egyedileg felismerhetően meghatározó – nyilatkozatot, kijelentést kell érteni, aminek tartalma valamely múltban megtörtént, vagy jelenben történő esemény, jelenség, állapot (BH 2009.135.).

[36] A rágalmazás elkövetési módja a tényállításnak, híresztelésnek vagy a tényre közvetlenül utaló kifejezésnek a sértettől különböző, más személy előtti használata; a tényállásszerűséghez az szükséges, hogy a becsület csorbítására alkalmas tényállítás – a sértetten kívül – más személy tudomására jusson.

[37] Általában becsület csorbítására alkalmas az olyan tény állítása, híresztelése, ami valósága esetén büntető-, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás megindításának alapjául szolgálhat a sértett ellen (EBH 2014.B.16., BH 2011.186.).

[38] Becsület csorbítására alkalmas olyan tény állítása, híresztelése is, ami az emberi méltóságot támadja, vagy alkalmas arra, hogy a sértettől, tulajdonságairól, magatartásáról a környezetében kialakult kedvező társadalmi megítélést, az elismertségét kedvezőtlen, negatív irányba befolyásolja (BH 2007.4.).

[39] A rágalmazás szándékos bűncselekmény; a bűnösség megállapításához szükséges, hogy az elkövető tudata átfogja, hogy a tényközlés más előtt történik és objektíve alkalmas a sértett személy becsületének csorbítására. Nem feltétele azonban a bűnösségnek a sértési célzat, és közömbös a motívum is.

[40] Jelen ügyben azon terhelti bejelentés, mely szerint „a locsolómérő vezetéke be van kötve a lakásba”, annak az állítása, hogy valaki szabálytalan vízvételzési lehetőséget teremtett, ugyanis a lakáshálózat és a locsolómérésre szolgáló hálózat összekötése nem megengedett. Ez illegális vízvételzést jelent, mivel a háztartásokban a lakáson belül elhasznált vízmennyiség költségéhez hozzákapcsolódik a csatornadíj is, szemben a locsoláshoz használt vízzel. Ennek alapján pedig a felhasznált víz mennyiségétől függően büntető-, szabálysértési vagy a magánvádló esetében – mivel munkáltatója a vízszolgáltató – akár fegyelmi eljárás megindításának alapjául is szolgálhat.

[41] A terhelti közlés tehát a becsület csorbítására alkalmas.

[42] A terhelt a közlése során előadta azt is, hogy a „fél lakás tulajdonosa a magánvádló, [...] gyakorlatilag ez a nő találta ki, [...] tehát ezek bevezették a locsolómérőt, [...] hogyha a magánvádló, tehát a magánvádló ezt nem szorgalmazza egyébként, akkor soha nem kötik be [...]”. A szabálytalan vízvételzés ötletadójaként, bekötésének szorgalmazójaként tehát a terhelt a magánvádlót jelölte meg, akinek személye a bejelentés alapján kétséget kizáróan beazonosítható volt. Ezt igazolja az a tény is, hogy a vízszolgáltató a bejelentés kivizsgálását a magánvádló ingatlanában a bejelentést követő napon megkezdte.

[43] A közlés tehát kifejezetten személyre szabott, a magánvádló személyére vonatkozik, azaz az ő becsületének csorbítására alkalmas.

[44] Nem lehet kétséges, hogy a bejelentés más – az ügyfélszolgálaton szolgálatot teljesítő személy – előtt történt. Az indítványozó azon kifogása, hogy a szolgáltató titoktartásra kötelezett dolgozója előtt a rágalmazás nem követhető el, téves álláspont. A tényállásban egyébként nem szereplő titoktartási kötelezettség nem negligálja annak megállapíthatóságát, hogy a tényállítás más előtt történt. Csupán annak van jelentősége, hogy a tényállítás a magánvádlótól eltérő személy előtt történt. A védő által hivatkozott jogeset semmilyen szempontból nem mutat azonosságot a jelen üggyel. A hivatkozott jogeset (BH 1983.385) terheltje nem a rágalmazás vétségét követte el, hanem a becsületsértés szabálysértését, mivel a becsület csorbítására alkalmas, általánosságban mozgó kifejezést használt a magánvádlóval szemben. A titoktartási kötelezettség a hivatkozott jogesetben fel sem merült.

[45] A „más előtti” elkövetés tehát a bejelentés során az ügyfélszolgálati munkatárssal való közléssel megvalósult. A közlésben foglalt információ továbbítása – ami egyébként a szolgáltatón belül megtörtént, amint azt a másnapi ellenőrzés is bizonyítja – vagy annak hiánya már közömbös.

[46] Jelen ügyben a kifogásolt cselekmény olyan tényállítás, ami becsület csorbításra objektíve alkalmas és a jogellenesség hiánya sem állapítható meg. Felmerülhet annak a kérdése, hogy van-e olyan közérdek vagy jogos magánérdek, ami a tényállítás megtételét indokolta (indokolhatta). Ha pedig ilyen megállapítható, akkor el kell rendelni a valóság bizonyítását (Btk. 229. §). A valóság (sikeres) bizonyítása büntethetőséget kizáró ok [Btk. 15. § h) pont]. A valós tények közlésének pozitív célja és méltányolható motívuma (közérdek vagy jogos magánérdek) indokolatlanná teheti a megbüntetést. A cél és motívum azonban nem közvetlenül, hanem csupán közvetve, a valóságbizonyítás megengedhetőségének kérdésében való hatósági döntésen, és a bizonyítás sikerén keresztül befolyásolja az elkövető büntethetőségét [36/1994. (VI. 24.) AB határozat indokolás II/3/3.]; a tényállítás valós volta esetén felmentésnek van helye. Erre a jogi következtetésre azonban csak akkor lehet jutni, amennyiben a valóság bizonyítása azt igazolja. Ha azonban a tényállítás valótlan, illetve a valóság bizonyítása sikertelen, akkor felmentésnek – értelemszerűen – nincs helye. Az elsőfokú bíróság a valóságbizonyítást a szükséges körben lefolytatta; a tényállítás valóságtartalmának tisztázása a bizonyítási eljárás során kétségtelenül és tényszerűen

megtörtént. A közlés valótlanlansága lényegében már az eljárás megindítása előtt kiderült, így annak eredménye a tényállítás valótlanlanságát támasztotta alá.

[47] A terhelt arra sem hivatkozhat, hogy a jogsértés kivizsgálására jogosult szolgáltató előtt tett bejelentést, hiszen közlésének – amint azt másnap már maga is elismerte – semmilyen alapja nem volt, kizárólag a sértett családjával szembeni ellenérzése motiválta.

[48] A terhelt rágalmazás miatti büntetőjogi felelősségének megállapítása tehát összhangban áll a büntető anyagi jog szabályaival, mivel a cselekmény tényállásszerű, jogellenes, a tényállás tisztázása körében megejtett valóságbizonyítás nem vezetett eredményre. Ezeken kívül eső megfontolásoknak pedig a büntetőjogi felelősség kapcsán nincs jelentősége {Kúria Bfv.III.950/2019/3. indokolás [40] bekezdés - BH 2020.258.}.

[49] 4. Az indítványnak a joghátrány törvényességét sérelmező része kapcsán rögzítendő, hogy téves minősítést a védő sem állított, a Btk. más szabályának megsértése kapcsán pedig a Btk. 65. § (3) bekezdését és a Btk. 80. § (1) bekezdését jelölte meg.

[50] Ezek közül az előbbi hivatkozás megsértett jogszabályként nyilvánvalóan alaptalan, hiszen a bíróság jogerős ítéletében nem egy évnél rövidebb vagy három évnél hosszabb tartamú próbára bocsátást alkalmazott.

[51] A Btk. 80. § (1) bekezdése pedig nem kötelező tartalmú, hanem kifejezetten a bíró mérlegelésére bízott szabály, azaz – a Btk. Általános és Különös Részének keretei között – a bíró kötelessége annak megállapítása, hogy a konkrét cselekmény miatt, a konkrét elkövetővel szemben milyen nemű és tartamú büntetés vagy intézkedés igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A helyes minősítés mellett a büntetéskiszabás kötelező szabályának megsértése nélkül kiszabott büntetés önmagában nem képezheti a felülvizsgálat tárgyát, így az sem, hogy a bíróságok a büntetéskiszabás során a büntetés célját, a büntetéskiszabás elveit, illetőleg a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK állásfoglalást miként vették figyelembe (BH 2019.158.II., BH 2016.264.II., BH 2012.239., EBH 2011.2387.II., BH 2005.337.III.). Felülvizsgálatra így, az e részében kizárólag a törvényes keretek között alkalmazott intézkedés enyhítését célzó indítvány alapján nincs törvényi lehetőség, az e körben hivatkozottak a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt feltételt nem merítik ki.

[52] 5. A Be. 649. § (2) bekezdés b) pontja értelmében eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát – többek között – magánindítvány hiányában hozta meg. A Btk. 231.§ (2) bekezdése szerint a Btk. 226. §-ában meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető. Ekként az indítvány ezt panaszló része alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[53] Jelen esetben azonban alaptalan a magánindítvány hiányára való hivatkozás.

[54] A védő érvelése azon alapult, hogy a terhelt közlései nem a magánvádlóra, hanem a magánvádló édesapjára vonatkoztak. Kétségtelen, hogy a Btk. 31. § (2) bekezdése szerint – főszabályként – a magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult. Így teljes cselekvőképességgel bíró sértett helyett más nem terjeszthet elő magánindítványt.

[55] A Kúria ugyanakkor már a korábbiakban kifejtette, hogy a terhelt közlésében kizárólag a magánvádlót hozta összefüggésbe – félreérthetetlenül, többször is – a szabálytalan vízvételéssel, így az ezzel megvalósított cselekmény Be. 50. §-a szerinti sértettje, és ekként a magánindítvány előterjesztésére jogosult, kétségkívül a magánvádló volt.

[56] A magánvádló pedig 2019. augusztus 5-én – a cselekmény elkövetése után 6 nappal – meghatalmazta ... ügyvédet, hogy a terhelt ellen rágalmazás vétsége miatt kezdeményezzen magánvádas eljárást, kérve a feljelentett személy rágalmazás miatti felelősségre vonását. Az

ügyvéd a meghatalmazás napján okiratot juttatott el a Zalaegerszegi Járásbíróságra, melyben a magánvádló a tényállás ismertetése mellett, a terhelttel szemben rágalmazás vétsége miatt magánvádas eljárás lefolytatását kérte. Ez pedig a bíróság jogerős ítéletében megállapított bűncselekmény tekintetében előterjesztett, valamennyi törvényes feltételnek megfelelő joghatályos magánindítvány.

[57] Az eljáró bíróságok nem valósítottak meg a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott más eljárási szabálysértést sem.

[58] A fentiekre tekintettel a Kúria a terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a támadott határozatokat – a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya alapján tanácsulésen – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Kúria Elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában jelen ügytípusra öttagú tanács eljárását rendelte el.

[59] IV.A Be. 6. § (4) bekezdése értelmében a Kúria határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[60] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. Az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. április 6.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró